10/5-34-10 HR

GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA II | ŠIBENIK, 10 MAJA 1934 | BROJ 88

Gospodo senatori i narodni poslanici!

Slavenska rasa na jugu Evrope nalazi se već u polovini druge decenije oživotvoravanja historijskog djela svoga ujedinjavanja, koje rezultira iz predugih neprekidnih snova i iz preko deset vjekovnih teških — intelektualnih i fizičkih borba svih dijelova ove naše moćne rase.

Kako ,gospodo, ni jedno drugo — u općoj povjesti svijeta ubilježeno epohalno djelo, tako ni ovo naše nacije nije bilo poštedjeno od teških ljudskih zabluda i u vezi s time teškim popratnim dogodjajima, koji su jednu cijelu deceniju iscrpljivali narodne energije u štetne partijske borbe kočili moralni razvitak nacionalne privrede i odvraćali pozornost od glavnih potreba i glavnih ciljeva naroda i države.

Svi parlamenti onog razdoblja bili su birani na partijskim — apsolutno kontradiktornim programima i kada su partijske strasti zauzele opasne oblike i stupile u opasan stadij za cijelu naciju, narodni Kralj je preuzeo sudbinu naroda i države sam u svoje ruke sa uzvišenom misijom da uspostavi opću građjansku ravnopravnost, da u zemlji povrati pravnu sigurnost i da na tim moralnim principima osigura cijelom narodu zasluženi duševni mir i zasluženu slobodu kulturnog i gospodarskog razvitka — uporedo sa svim ostalim civilizovanim narodima Europe.

Vi ste, gospodo senatori i narodni poslanici, članovi prvog parlamenta koji se je sastao na samom jednom programu sa velikom zadaćom, da poslužijakim oslonom narodne Krune u vodjenju nacije k zajedničkoj sreći i ovaj starodrevni grad pozdravlja Vaš posjet plavomu Jadranu i našemu divnom rodu na njegovim obalama koji je sa svojim legendarnim junaštvom preko hiljadu godina uspješno odoljevao ekspanzivnim simbolima najmoćnijih imperija i očuvao ova zlatna vrata naše cijele otadžbine i ovaj neprocijenjivi plavi biser našoj cijeloj naciji i za sva buduća vremena.

Ovo naše zadovoljstvo sa Vašim posjetom ovdje u Šibeniku opravdano je i time što znademo, da ćete se svojim vlastitim očima uvjeriti da je priroda geografski orijentirala cijelu sjevernu Dalmaciju prema Sibeniku kao kulturnom i ekonomskom centru i da je njegova, na cijelom Jadranu najznamenitija, luka po svojoj najmoćnijoj geografskoj konstrukciji i po svom općem geografskom položaju najprirodnije i najsigurnije ekonomsko i strateško uporište cijele naše zemlje, **ali da su i grad i luka uza sve te svoje prirodne odlike i kolosalne opće važnosti potpuno izbjegli dužnoj pažnji i skrbi svih dosadanjih narodnih pretstavništva.**

Najbolji svjedoci ovome su, gospodo, Vaše oči koje vide **da je morska obala ispod cijelog ovog grada u zapuštenom i derutnom stanju, da je na najizloženijem i najprometnijem mjestu — ispod sredine grada konstruisana od drvenog i već propalog materijala; da je jedan dio obale utonuo skoro do razine sa površinom mora i da se za vrijeme oluja diže more na obalu;** da najglavnije ceste, ulice i trgovi nisu kao ni obala ispod sve dužine grada ni kaldrmisani, ni betonirani, a ni asfaltisani i da su zimi pokriveni debelim slojem zemljanog blata, a ljeti slojem prašine i da su radi toga skoro neprohodni; da u ovom gradu i njegovoj velikoj luci nije podignuta ni jedna državna zgrada za državna nadleštva i ostale državne ustanove; da je pod državnom kontrolom prema ugovoru stojeća jedina velika tvornica „La Dalmatienne" već godinama obustavila svoju obaveznu djelatnost, **da je željeznička tarifa za dostavu robe u vagonima na kolosjeku u sibenskoj luci pet puta viša od takovih tarifa u ostalim jadranskim lukama; da se stvaraju i odobravaju parabrodarske i željezničke robne tarife i vozni redovi sa kojima se bez obzira na bezbroj upućenih prestavka, privileguje ostale lučke gradove na štetu Šibenika i sa kojima se iz najglavnijih parabrodarskih linija jednostavno eliminira vrlo važna tačka Biograd n-m i najglavnija šibenska luka,** a s njome i cijeli sjeverni dio Primorske banovine koji — kao i svi ostali djelovi naše zemlje — dragovoljno prinosi i svoj obol u fond državne subvencije, od koje se dotična parabrodarska preduzeća u glavnom alimentiraju.

Slavne tradicije i viši interesi budućnosti naše nacije bezuslovno nalažu nama i Vama da junačko — bratski, otvorena srca i bez ikakovih rezerva izmjenimo misli o pravima i potrebama državne zajednice i o pravima i potrebama njezinih sastavnih djelova i članova.

Vodjeni ovim idealom, mi smo gospodo skrenuli Vašu cijenjenu pažnju specijalno na ovu sliku koja pred Vama stoji; koja Vam kao produkt teško pogrješnih pogleda na ravnopravnost gradova prikazuje ovaj historijski veliki kolučki grad Šibenik kao golo pastorče postavljeno uz sina u novo paradno ruho odjevena i na Vama je gospodo da ovo ocijenite.

Od Vas gospodo narodni pretstavnici traži historija i uzvišeni opći narodni interes da bezobzirno i bezodvlačno iz temelja popravljate sve ono što su dosadanje zablude pokvarile, te Vam u to ime kličemo

Dobro nam došli!

Narodni poslanici i senatori na Sušaku

Sušak 10 V. Juče u jutro u 6.30 sati prispjeli su u Sušak 114 nar. poslanika i senatora. Premda Sušak ima službeni svečani doček tek na povratku, ipak se kod dolaska senatora i narodnih poslanika sakupilo veliko mnoštvo naroda koje ih je otpratilo do parobroda „Prestolonasljednik Petar" koji je u 7.30 sati otputovao za Crikvenicu, Obrovac i ostala mjesta Dalmacije.

Ostavka bugarskog ministra vojske

Sofija 10-V. Bugarski ministar vojske general Kisov podnio je ostavku. Nj. Vel. Kralj Boris potpisao je ukaz kojim je postavljen za min. voj. gen. Batev.

Bankar Insull pred sudom

Čikago, 10. V. Za bankara Insula sud traži 200 miljuna dolara kaucije da bi se mogao braniti iz slobode, dok njegov sin nudi kauciju od 100 milj. dolara. Insull je predan sudu, a proces će početi u petak.

Osnovana nova stranka u Francuskoj

Pariz 10-V. Jedna poznata francuska novina objavljuje da je u Francuskojosnovanajednanova stranka koja će sakupiti sve nezadovoljne elemente

Taljanski paviljon na izložbi u Mlecima

Mleci 10-V. Taljanski paviljon na XIX međunarodnoj izložbi umjetnosti već je spreman. To je najveća zbrka slika koja se ikada vidjela, Izložba je osigurana sa 25 miljona lira.

Posjeta francuskih naučnika Rusiji

Moskva 10 V. Javljaju iz Moskve da štampa posvećuju čitave članke posjeti francuskih naučnika Rusiji. Štampa podvlači da taj posjet ujedno znači privredno zbliženje Francuske i Rusije.

U Winterbachu kod Schondorfa srušila se škola puna učenika

U malom gradiću Winterbachu kod Schorndorfa (Nijemačka) srušila se pred nekoliko dana dvospratna pučka škola. Nesreća se desila za vrijeme jutarnje obuke, kad su se u zgradi nalazila 3 učitelja i 121 učenik. Neki od tih prispjeli su još pobjeći, dok su 9 đaka i jedan učitelj izvučeni ispod ruševina mrtvi. U bolnici su 5 teško i 22 lakše ranjenih đaka. Sva je sreća da u to doba nijesu bili svi učenici u zgradi, inače bi bilo i više žrtava. Nastradali učitelj zaklonio je svojim tijelom dvoje diece. Jedno se dijete još nije našlo, premda đaci govore da je on prvi izašao iz zgrade. Majka njegova plače po vas dan pred ruševinama.

Najveće priznanje ide spasiteljima koji su uz vlastitu opasnost iznašali nastradale. Zidovi su pogdjegde još još pucali i uz veliku opreznost trebalo je ruševine uklanjati.

Još 1906 god. tražili su stanovnici Wienterbacha da se sagradi nova školska zgrada, ali baš kad su planovi trebali doći do ostvarenja nastao je svjetski rat. — Sada su u neposrednoj blizini zgrade popravljali neki kanal i nepodupрti zidovi 90 g. stare škole popustili su. Najprije su se srušili unutarnji zidovi prvog sprata, a zatim je najednom propao drugi pod.

Dali je opasno nositi celuloidne naočale?

Tim su se pitanjem pozabavili englenski okulisti i optičari. Neki su mišljenja da dugo nošenje takvih naočala mnogo škodi vidu. Pitanje nije još definitivno riješeno, već se i dalje proučava.

Povodom jubileja „Croatiae"

— Hrvatski metropolita preuzv. gospodin dr Ante Bauer — Osiguravajućoj zadruzi „Croatia".

Hrvatski metropolita preuzv. gospodin dr Ante Bauer dao je povodom 50 godišnjice osiguravajuće zadruge „Croatiae" slijedeću izjavu:

„Ove godine navršava se 50. obljetnica, od kako djeluje domaća osiguravajuća zadruga „Croatia", koja je osnovana radi obezbjedjenja našeg nacionalnog imetka, kao i radne snage i života našega čovjeka, da tako i mi u našoj otadžbini dobijemo instituciju takove vrsti te da ne budemo više upućeni u poslovima osiguranja na tudjinu. Kod osnutka „Croatiae" — a taj je sproveden u krilu općine glavnoga nam grada Zagreba uz sudjelovanje naših prominentnih rodoljuba — odabran je za „Croatiu" tip naše stare slavenske zadruge, kao da se navlastito htjelo, da ona bude ne samo poslovna, već i nacionalna ustanova. Vjerna principima svojih utemeljitelja, „Croatia" se danas u svom socijalnom, humanom i patriotskom radu digla u našoj novoj proširenoj otadžbini do visine najvećeg zadrugarskog poduzeća u zemlji; ona može danas nakon svoga 50 godišnjeg djelovanja da se s ponosom osvrne na svoje djelo u prošlosti, izvršeno časno i požrtvovno u interesu otadžbine.

Naš narod, odan vjeri svojih otaca, a držeći se one: „Pomozi sebi, pa će Ti i Bog pomoći", prigrlio je od prvog časa ovu našu domaću osiguravajuću zadrugu i u toj privrženosti bili su jednaki svi slojevi naroda, što je pripomoglo, da se „Croatia" vinula do današnje svoje visine.

Neka i u budućnosti prati „Croatiu" u njenom daljnjem valjanom i solidnom radu, koji je namjenjen probicima našeg cjelokupnog naroda, ljubav i potpora svih nas!"

Novčana kriza i bezposlica

Ovo su problemi kojima je danas zaokupljen čitav svijet i od kojih nije ostala pošteđena ni naša otadžbina. Ono što je za čovječje tijelo krv, to je za privredu novac. Kako tijelo ne može opstojati bez pravilnog funkcionisanja krvi, tako ni privreda ne može opstojati bez pravilnog fukcionisanja novca.

Zato naša cjelokupna narodna privreda proživljava danas tešku i sudbonosnu krizu, na sve strane, u svim privrednim granama: industrijskim, zanatskim, trgovačkim, poljoprivrednim itd. Čuje se jedan te isti vapaj, da je privredno stanje u kojem se sada nalazimo — neodrživo.

Međutim taj vapaj nije osamljen u našoj državi, jer i u ostalim državama vlada u privrednom pogledu, a napose opet u valutnom, pravi kaos.

Ispituju se uzroci, stručnjaci postavljaju diagnoze, traže se ljekovi kako da se sva ta goruća i viseća privredna pitanja saniraju i privreda obnovi, pa ipak po dosadašnjim znakovima, nakon raznih eksperimenata, nema izgleda da bi se privredno stanje poboljšalo i kao takovo stabiliziralo, nego se obratno može reći, da idemo u susret sve težim i sudbonosnijim danima. Pogotovo u našoj mladoj državi, pitanje sanacije i stabilizacije te prosperiteta narodne privrede od fundamentalne je važnosti.

Mi se danas nalazimo u punom jeku teške privredne depresije, zastoja, bezposlice, krahova, stečaja i bankrota na sve strane, te se doista ovakovo nesnosno privredno stanje može prepustiti produženju u nedogledno. Sadanja privredna kriza postala je nesnosna i nema još toga „stručnjaka“ (primjećujući dosadašnju praksu) koji bi imao jedan jasan pogled i pregled, eda uzmogne autoritativno reći, kada i kako će ova privredna anarhija prestati.

Sudbina svake narodne privrede ovisi u najvećoj, a skoro se može reći i u potpunoj mjèri o novčarstvu, odnosno o novčanom gospodarstvu i novčanoj politici.

Novac kao sredstvo razmjene najvažniji je faktor narodne privrede tako, da bez novca kod današnje podjele rada u socijalnom pogledu nemožemo si ni zamisliti uređenje države ni zdravog socijalnog, a ni kulturnog života.

Poznata je rečenica: „Novac vlada svijetom“, te su već i stari Rimljani nazivali ga — žilom kucavicom svijuh stvari — a u današnje moderno doba prispodablja se novčani opticaj krvotokom živog organizma, jer je uistinu novac regulator čitavoga — ne samo ekonomskog nego i socijalno — političkog života.

Poznata je činjenica da današnji privredni sistem nije bio oduvijek ovakav, već da se je i on u jednom dugotrajnom historijskom razvitku evolucijonirao, od primitivnog društveno — privrednog sistema i poretka do današnje privrede, osnovane na novčanom gospodarstvu.

Ako hoćemo potpuno shvatiti onu ogromnu važnost novca i njegovu punu ulogu kao sredstva zamjene u privrednom životu, a ujedno da potražimo i otkrijemo one do sada skrivene sile koje su determinirale teške zablude današnjeg društvenog života, a pogotovo društveno — privrednu anarhiju, moramo se odreći preživjelog dogmatičkog naziranja naprama savremenom privrednom životu i osvrnuti se u najkraćim potezima na prošlost, jer naprama njoj ne možemo i moramo biti objektivni.

Najprimitivniji stadij ljudske privrede nazivljemo pra privrednim. U toj periodi malo se čovjek razlikuje od životinjskog carstva, jer mu je sva briga koncentrisana za održanje svoje gole eksistencije. Pojedinac čovjek nalazio se je u teškoj i neprestanoj borbi sa prirodom, a sa najprimitivnijim orudjem i crudem odoljavao je sili prirode i morao je svu svoju proizvodnju sam potrošiti.

Kako se je život uopće pod uticajem mnogih faktora neprestano razvijao, tako se je i ova početna najprimitivnija ljudska privreda polako ali postepeno razvijala do privrednog sistema trampe, u kojoj dolazi do razmjene produkata ljudskog rada, robe za robu, usluge za uslugu. Rad naime počimlje se usavršavati već prema prirodnoj i individualnoj sposobnosti pojedinca, a to je doprinjelo, da je rad usljed toga postao lakši i produktivniji. U tom privrednom sistemu javljaju se dakle prvi početci diobe rada u socijalnom smislu, za koju se može reći da je koljevka ljudske kulture.

Usavršavajući se u jednoličnom radu, čovjek je proizvodio mnogo više nego li je njemu lično bilo potrebno, te je sav svoj suvišak koji mu nije bio neophodno potreban, mogao dati u zamjenu za drugu robu. No, kolikogod je čovjek sada u ovom privrednom sistemu imao radi razmjene robe za robu veliku olakšicu, ipak je u privredi trampe nailazio neprestano na poteškoće pri izmjeni dobara, a sam proces razmjene mogao ga je u svako doba ostaviti na cjedilu.

Međutim dioba rada se je sve više usavršila i diferencirala, produktivnost usljed toga biva sve veća, a privredni razvoj i napredak uopće nije mogao više zadovoljiti čovjeka ovakovom nesigurnom privredom, te su svi ovi a i mnogi drugi odlučni uzroci prisilili čovjeka da je napokon — i ako se je to dogodilo u jednom drugom historijskom razvitku — izabrao sebi jedno bolje, brže i sigurnije sredstvo razmjene, koje je u privredi imalo poslužiti kao opće razmjenično sredstvo, a to je metalni novac, u glavnom bakar, srebro i zlato.

Narodna privreda razvila se je organički kroz tri dugotrajne etape i to naturalne privrede, pa preko privrede trampe prešla je na novčanu privredu.

I danas — nakon toliko hiljada godina — kako se narodna privreda razvija u etapi novčane privrede i novčanog gospodarstva ostao je ipak isti princip novčanog sistema kao od početka, dakako danas u savršenijoj i kompliciranoj formi,

Bez posredovanja novca, njegove neizmjerne usluge koju čini narodnoj privredi, nema privrednog života.

Kroz njegovu jedinu i isključivu funkciju kao općeg razmjeničnog sredstva omogućuje i unapređuje novac svu svjetsku proizvodnju i trgovinu u današnjem već kompliciranom društvenom organizmu.

Novac je postao faktičnim gospodarom svijeta i ta njegova sakrivena moć osjeća se svuda i na svakom koraku privrednog života. Najjeftiniji, najbrži i najkraći put između producenata i konzumenta jeste samo novac.

Na polju narodne privrede novac nema ozbiljnog konkurenta, pa radi toga bez ikakovih zapreka i obzira, oslanjajući se na tu svoju prednost i moć, tražio je i traži za svoju uslugu narodnoj privredi stanovitu naplatu.

Tu naplatu počeo je novac iznuđivati već kod primarne svoje funkcije kao posrednik između producenta i konzumenta i to u obliku trgovačke novčane cirkulacije. U neposrednoj razmjeni robe između producenta i konsumenta dobiva producent punu naplatu za svoju robu, za svoj rad. No kada se je počeo javljati specijalni faktor—profesionalni, a to je trgovina, kao posrednik između producenta i konzumenta, t. j. trgovac s novcem u ruci, ne kupujući više robu za sebe i svoju potrebu, nego da je preproda, počeo je za tu posredovnu uslugu bezuvjetno tražiti naplatu.

Međutim novčana moć koja je nastala usljed prednosti s materijalne strane novca, radi svoje osobite neukvarive vlastitosti naprama cjelokupnoj ukvarivoj robi, pretvorila je novac u kapital, koji se je evolucijonirao, jer on nije ostao samo gospodarom posredovanja u cirkulaciji trgovačkog kapitala, nego je postao organizator manufakturno — industrijskog kapitala, a u konačnom svom obliku i razvitku zauzeo je novac dominantni položaj kao bankovno — financijski kapital, koji koncentrisan u anonimnoj svojoj internacionalnoj organizaciji putem privilegovanih novčanih institucija postaje suverenim gospodarom cjelokupne svjetske privrede.

U cijeloj literaturi o narodnoj privredi postavljen je kao temeljni gvozdeni zakon tržišta, po kojem s jedne strane dolazi novac a s druge roba rad, potražnja i ponuda, i po tom zakonu stvaraju se sve cijene. Ponuda na tržištu pretstavlja sav rad i produkte našeg rada na traženju novca.

Rad i roba nude se na tržištu i u toj ponudi leži nutarnji prirodni zakon za razmjenom. Rad i roba t. j. ponuda, koja uistinu pretstavlja proizvodnu snagu pojedine države i društva uopće moraju se prije ili kasnije nuditi na tržištu, eda se privedu svojoj svrsi jer pod neumoljivim prirodnim zakonom nestajanja i propadanja izgubi svaku uporabnu vrijednost za ljudsko društvo.

Ponuda i tražnja kojima se određuju cijena, morala bi na tržištu biti dakle apsolutno ravnopravna faktora i tako bi se i njihova proizvodnja morala r

GLAVNA SKUPŠTINA OSIGURAVAJUĆE ZADRUGE „CROATIAE“

„Croatia“ uživa danas ne samo u redovima ostalih osiguravajućih zavoda. nego naročito i u redovima cijele jugoslavenske privrede puno povjerenje i može se mirne duše ustvrditi, da je taj zavod postao jedan od naših vodećih osiguravajućih instituta u zemlji“.

Iz govora predsjednika Trgovinsko-industrijske komore g. dra. Milana Vrbanića na glavnoj skupštini „Croatiae“ prilikom 50 godišnjice zavoda, dne 2 V 1934.

„Croatia“ osiguravajuća zadruga održala je dne 2 svibnja tek. godine svoju 48. glavnu skupštinu 49. poslovnu godinu 1933. Kako *„Croatia“* te godine navršuje podjedno i 50 godina svoga opstanka i djelovanja, od kako ju je godine 1884 osnovala općina kr. slobodnog i glavnog grada Zagreba, to je skupština održana u gradskoj vijećnici u Zagrebu, a zadruga je tim povodom izdala Spomenicu, koja sadrži historijat rada i djelovanja ovog domaćeg zavoda. Predsjedatelj skupštine i predsjednik zadruge arh. prof. g. *Janko Boljac* bivši načelnik grada Zagreba, predložio je prije prelaza na dnevni red brzojavni pozdrav Njegovom Veličanstvu Kralju, što je sa oduševljenjem primljeno, a nakon toga je pozdravio brojne prisutne zadrugare, medju kojima se je opazilo mnogo odličnih ličnosti, i kod toga skrenuo pažnju na značenje osiguravajuće zadruge „Croatiae“ u našem narodnom-gospodarskom životu, kao i na plodove njezinog korisnog dojakošnjeg rada.

Na riječi g. *Boljca* nadovezao je gradski načelnik, sveuč. prof. g. dr. *Ivo Krbek* srdačnim i toplim govorom, koji je pun priznanja, čestitaka i najboljih želja samoj „Croatii“ kao i njenoj upravi.

Iza g. dra. Krbeka uzeo je riječ predsjednik Trgovinsko - Industrijske komore g. dr. Milan *Vrbanić*, a poslije njega predsjednik Zanatske komore g. Milan *Ramušćak*. Obojica gospode naglasili su u svojim govorima stručan i nacionalan rad „Croatiae“ i njezine zamjerne uspjehe te izrazili želju, da ona radi i dalje na našoj nacionalnoj privredi jednakim elanom i uspjesima kao i dosele.

Nakon toga prešlo se je na dnevni red 48. glavne skupštine.

Iz predloženih računa razmjere te gubitka i dobitka, kao što i iz izvještaja ravnateljstva za poslovnu godinu 1933, koju je pročitao zadružni generalni ravnatelj, g. Mihovil *Nikolić*, vidi se zadovoljavajući napredak ovog domaćeg zavoda. Aktiva zadruge iznosi Din 138,385.714.38. Jamčevna sredstva porasla su u godini 1933 za Din 4,649.708.88 t. j. na D. 98,513.771.31 Zadružne pak nekretnine predstavljaju vrijednost od Din 33,059.912.50. Na premijama s pristojbama ubrano je Din 42,686.377.33, dok je na štetama isplaćeno u tek. god. preko 16 milijuna, a od postanka zavoda preko 180 milijuna dinara. Poslovni suvišak iznosi 1,019.728.33 din. Kupon br. 16 zadružnih temeljnica isplaćivat će se počevši od 4 svibnja o. g. sa D. 10.-

Nakon dane odrešnice ravnateljstvu i nadzornom odboru prihvaćen je predlog za uvadjanje novih poslovnih elementarnih grana: osiguranja protiv šteta na strojevima i strojnim uredjajima te protiv vodovodnih šteta. Konačno je obavljen izbor dvojice članova ravnateljstva i dvojice nadzornog odbora, pa su jednoglasno birani u ravnateljstvo gg. Msgr. Dr. Lovro *Radičević*, opat i kanonik i Rudolf *Erber*, generalni ravnatelj Gradske štedionice, a u nadzorni odbor gg. Miroslav grof. *Kulmer* i Nikola *Ćuk*.

Poslije glavne skupštine održana je sjednica ravnateljstva zadruge, na kojoj je ponovno izabran podpredsjednikom zavoda Msgr. Dr. Lovro *Radičević*.

SLADOLED
u svim vrstama i najboljoj kvaliteti dobijete samo kod
Slastičarne ANTE MARUŠIĆ
izradjen na električnom automat-aparatu „Frigidaire“

GRADSKE VIJESTI

KINO »BALKAN« prikazuje u četvrtak i petak veleoperetu: Noć velike ljubavi" pjeva najbolja koloraturna pjevačica Evrope Jarmila Novotna, Gustav Fröhlich. — U subotu španjolski tonfilm „Carmenchite" Warner Baxter i Conchita Montenegro. - U nedjelju šlager sezone „Csibi-derište" Franciska Gaal.

»TESLA« tonkino prikazuje u četvrtak, petak i subotu veselu njemačku operetu „Ženidbeni posrednik" u kojoj dominiraju popularni komičari Siegfried Arno i Ralph Arthur Roberts. — U nedjelju njemačko remek djelo „Noći velegrada" sa Dolly Haas.

Narodni poslanici i senatori na našem Jadranu

Danas u 21 sat dolaze u naš grad parobrodom narodni poslanici i senatori. Šibenik će dostojno dočekati pretstavnike naroda. Gradska muzika sviraće za vrijeme pristajanja parobroda. Nakon pristajanja uslijediće pozdrav pretstavnika općine. Zatim će M.F.D. „Kolo" otpjevati „More divno, more sveto", a poslije toga koncertiraće na obali gradska muzika. U petak u 7 sati biće izlet na slapove „Krke", a u 11 sati povratak, pa zatim razgledanje grada i upoznavanje znamenitosti. Polazak iz Šibenika biće u petak u 12·30 sati.

IZ UREDNIŠTVA. Ako ne za javnost, a ono barem za sebe moramo znati tko je napisao pojedini članak, **zato molimo i g. „murteranina"** da nam javi tačno svoje ime, pa će se njegov članak odmah uvrstiti.

Hoće li se ikad urediti onaj predio bivše tržnice

Kako vidimo, nikad! Otprag nekoliko dana bilo se je započelo odnašanjem suvišnog materijala koji je zatrpavao mlada stabla do preko polovine njihove visine, pa se je najednom prekinulo i ostavila stvar na polovinu, kao što sve kod nas biva. Sve se započima, a ništa ne posvršava. Čeka se naravno da ona mlada stabla, onako zatrpana, sasvim uginu, kao da za njih Općina nije potrošila grdnih para.

Pa ipak se na uređenje tog predjela bivše tržnice uz cestu Ante Šupuka niti ne pomišlja, premda je to najpodesnije mjesto za tržnicu i najpristupačnije kupcima i prodavačima. Skoro se je pisalo o premještanju tržnice pred mlinicu tvrtke Šupuk, ali taj predio ne bi nikako za to bio podesan, prvo što tuda promeću teretni vlakovi, á drugo što, se kad su kišna vremena, mora proći putevima nagomilanim silnim blatom da se dođe do te tržnice koja je inače i izložena svim vjetrovima. Koliki li bi put imali da prevale prodavači povrća da dođu do te tržnice? I ovo sadanje mjesto kod ribarnice je skroz nezgodno, jer osim drugih razloga, nalazi se na veoma skučenom prostoru, gdje promet potpuno zapinje. Najpodesnije je bilo ono prijašnje mjesto, jer se nalazi tačno u centrumu grada, pristupačno svakome na kojem može da se promet lijepo i bez stiske odvija na zadovoljstvo kupaca i prodavača.

Stavljamo ovo na srce novoj Općinskoj Upravi, na koju se polažu velike nade, preporučamo pak Banskoj upravi da bude Općini pri ruci, jer bi inače naravno svaka nastojanja bila uzaludna, pak smo uvjereni da će i ovo pitanje na taj način u najskorije biti uređeno i dignuto sa dnevnog reda.

Građanin.

IZLET NA VIS I BIŠEVO. Jadranska plovidba priređuje izlet iz Šibenika u Vis, vezan sa posjetom glasovite biševske modre špilje, dne 24 maja, prigodom narodnog i državnog praznika u čast slavenskih apostola, svete braće Ćirila i Metodija.

Ovim se pruža vrlo lijepa prigoda jugoslovenskim rodoljubima da uzmu učešća u jednoj nacionalnoj manifestaciji na našem plavom Jadranu i da svojom posjetom obraduju i ohrabre nacionalnu braću na mrtvoj straži, te se očekuje brojno učestvovanje.

Istovremeno, kako smo obaviješteni, sprema se i izlet iz Splita.

TEČAJEVI ENGLESKOG JEZIKA. Društvo prijatelja Velike Britanije i Amerike održalo je u ponedjeljak sastanak radi tečajeva engleskog jezika. Tu se vidilo da interesanata ima mnogo, pa je g. Cecil Rayan već započeo davati časove. Cijene su vrlo umjerene. Časovi su tri puta sedmično u skupinama od najviše 4 člana. Mjesečno se plaća 50 din.

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

POSTAVLJEN JE: za poreskog kontrolora 7 pol. gr. u Starom Gradu Koštan Boris por. kontr. istog položaja u Trogiru po potrebi službe.

Novi ljetni vozni red

izaći će ovih dana, té će se svakome odmah razaslati. Cijena mu je obična Din. 4. a upotpunjen je svim mogućim tarifama i ljepim slikama.

SPLIT „IDEAL" SPLIT



Tvornica kapa i šešira muških i ženskih svake vrsti, po najnižoj cijeni izrađuje i popravlja najžur. bez prigovora

VGAHOV

okrepljujući želudačni elixir

BOLESNIČKA BLAGAJNA I VIZITACIJA BOLESNIKA. Prigodom pregledbe bolesnika kod ove Bolesničke Blagajne, nema se obzira na spol i spolne delikatnosti, kad se komulativna vizitacija preduzima.

Takova vizitacija može imati mjesta jedino kod vojnih obvezanika, a ni ta ne u svakome slučaju, jer lična delikatnost i osjetljivost dotične osobe ne dozvoljava i ako je obvezanik muškog a ne ženskog spola. Kod ove Bolesničke Blagajne bez obzira na gore napomenuto — vrši se vizitacija jedne ženske ličnosti, pak sada ona bila koje položajne klase, ali taj i takovi postupak mislim da nebi smio biti, gdje su prisutni muškarci, već jedino g. liječnik, a drugi nipošto, osobito pak pisari ili slični, jer je takova nedoličnost na veliku štetu dotičnoj bolesnici, jer se ona ustеže očitovati sve svoje, ma bile sad najprostije, bolne ili tjelesne delikatnosti, svome pouzdanom liječniku pred trećim ličnostima, koje su nezvane. -S.

vnati prema tržištu odnosno društvenim potrebama, ali zakoni proizvodnje za tražnju i ponudu sa svim su različni i upravo oprečni. Roba se proizvodi radi općih životnih interesa, no za zakon proizvodnje i tražnje za novac nemože se to nikako reći. Dok je narodna privreda bila vezana uz metalni novac, ovisila je proizvodnja novca od pukog slučaja pronalaska zlata i srebra, te se je prema tome i novac u obliku tražnje pojavio na tržištu u većim ili manjim količinama.

Ako je pronalazak zlata kroz cijelu ljudsku historiju bio u većem obilju, posljedica ovakove prirodne — ako se može tako reći — inflacije bila je ta, da su cijene na tržištu općenito skakale, a kupovna snaga novca opadala. Nije li se zlata i srebra više toliko pronalazilo, to je dakako i tražnja na tržištu presahnula, novca je nestajalo i u doba ovakove deflacije cijene na tržištu općenito padaju, a kupovna snaga novca biva sve veća.

Kada se je u svoje doba prešlo na papirni novac, sva ona zla svojstva metalnog novca inflacije i deflacije u mogućnosti izazivanja krize općenitog porasta ili pada cijena, prenesena su i na papirnati novac. Proizvodnja papirnog novca i razorni učinak inflacije i deflacije ovisi danas o pukoj samovolji privilegovanih banaka, dakle stoji u interesu kapitalističke klase, a ne u interesu društvene cijeline.

U današnje ljudsko društvo u tom kompliciranom društvenom mehanizmu, koji uslijed sve više savršene podjele rada, a kroz to silnog razvoja ogromnih produktivnih snaga sa moderno tehničkim sredstvima, ne treba zlata, ali bez novca i to papirnatoga novca i njegove funkcije kao sredstva razmjene, nema privrednog života.

Putujući kojom god širinom ili dužinom zemaljskom, nailazimo samo na papirni novac, koji cirkulira na tržištu, ne radi onog iluzornog napisanog obećanja plateža u metalu, nego baš usuprot tomu.

Na novčanicama, istina, stoji napisano, da se donosiocu imade na glavnim blagajnama emisijone banke isplatiti u metalnom novcu, ali kakogod je zakon stvorio zlatnu valutu, tako je zakonom obustavljena isplata i emisijone banke nisu dužne izvršiti tu isplatu.

Za narodnu privredu glavno je i od odlučne važnosti to, da novac pravilno obavlja svoju funkciju, da razmjenu našeg rada i naših proizvoda osigura, ubrza i pojeftini.

Medjutim mi danas vidimo, da novac koji bi po svojoj ekonomskoj funkciji sredstva zamjene morao u sebi imati istu prirodnu dinamičku silu, da se pod svim uvjetima u svako doba nudi tržištu kao i ponuda, otkazuje poslušnost narodnoj privredi i povlači nesmetano sa tržišta kad god novcu nije zajamčena naplata za njegovu uslugu, kada je u opasnosti zakon rentabiliteta ili kad ne osjeti dovoljno pravne ili druge sigurnosti.

Kako vidimo, novac je najosjetljiviji barometar, koji kod i najmanjeg šuma znade brzo reagirati tako, da podzemnim kanalima bježi u skrinje ili druga skrovišta, čekajući uvjek na povoljnija vremena, da se ponovo povrati privredi.

Iako su danas tržne i životne potrebe velike, a s obzirom na tehničku spremu i mogućnost stvaranja u izobilju robe kao realnog kapitala, dakle trajnog poboljšanja socijalnog života, ipak novac — kako vidimo — najprije udešava za ubiranje interesa i traži sigurnost bez obzira na to, što time izazivlje krizu i bezposlicu.

Razni zakoni i uredbe donešeni iz nužde n ime socijalne pravde prouzrokovali su da je taj novac i kod nas iščezao iz prometa i njegov razorni učinak mi danas svi skupa osjećamo. Zaštitili smo malog posjednika-zemljoradnika na štetu svih ostalih staleža i time ubili vjeru u pravnu sigurnost, uništili bankarstvo, industriju, trgovinu i zanatstvo. Posljedice su tu, na hiljade radnika i privatnih namještenika otpušteno je iz službe, a i ono malo što je još ostalo u poslu, bivaju dnevno prikraćivani u svojim berivima, a time kupovna snaga njihova kao konsumenta posfaje sve slabijom. Desetci hiljada radnika bez kuće i kućišta bačenih na ulicu formalno gladuju sa svojim porodicama, a toliko i privatnih namještenika kojima će se sutra prirużiti propali trgovci, zanatlije i t. d. i ovaj kader sirotinje rekrutirane iz inteligancije i poluinteligencije t. j. srednjeg staleža može sutra da postane najopasniji za opstanak ove zemlje, kao i za one koji svijesno ili nesvijesno izazivlju ovakovu krizu, jer glad i nevolja ne poznaju granica. Ovo je učinak današnje novčane krize prouzrokovane iz straha tezauriranjem novca.

Radi toga ovo pitanje ne trpi odgađanja, niti se ono dade riješiti paljativnim mjerama, već treba poseći za radikalnim sredstvima. Ili kolektivizacijom ili drugim zgodnim načinom trebalo bi da država svakom svom građaninu osigura minimum sredstava za uzdržavanje života i da time navrijeme sprječi, da te gladne mase ne posegnu za ilegalnim sredstvima ili pak da se prepusti privatnoj inicijativi građana, da svaki razvija svoje snage prema svojim individualnim sposobnostima.

U tom slučaju trebalo bi privredu i novac oslobiditi svih stega, stvoriti pravnu sigurnost i time povratiti nestalo povjerenje, čime bi se novac opet i ako polagano, a ono ipak povratio svojoj vrsi, a privreda oživila i stavila u normalno stanje.

Ovim bi se u veliko odstranila nezaposlenost, a odstranjenje nezaposlenosti širokih slojeva naroda podiglo bi konsumnu snagu svih kao potrošača i usljed sve veće potrošnje robe, koja bi u tom slučaju nastupila postizavala bi se još viša proizvodnja.

Kada radni narod bude trajno uposlen, onda će privredna kriza biti onemogućena i tek tada će nastupiti prava štednja u potpunom smislu nacionalno-ekonomskom i ta i tek takova štednja postaje u narodnoj privredi odlučan i važan ekonomski faktor. Ž.—

POKUĆSTVO

NA OTPLATU I BANKOVNE KNJIŽICE DOBIJETE SAMO U NOVOOTVORENOM SKLA- — DIŠTU POKUĆTVA —

kraj crkve sv. Frane u Šibeniku

O. GRABOVAC

zastupstvo i komisiono skladište

PREDAVANJE O SIMI MATAVULJU. U četvrtak naveče održao je supl. gimn. g. Mojsije Zečević u Sokolani predavanje o životu i radu Sime Matavulja. Za ovo predavanje vladao je veliki interes, tako da je Sokolana bila puna slušatelja koji su s velikom pažnjom pratili ovo zanimljivo predavanje.

Podmirite pretplatu!

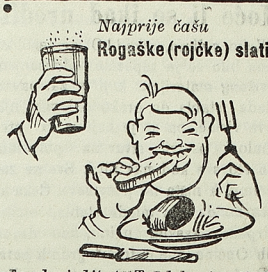
SPORT

„Primorje" - „Osvit"

Danas gostuje u Šibeniku „Primorje" iz Donjih Kaštela. Kako je ovo prvi susret ovih dvaju klubova, to u gradu vlada veliki interes. Uvjereni smo da će „Osvit i ovom utakmicom pokazati da je u Splitu nesretno i nepravedno izgubio. Sigurni favorit je Osvit, samo je pitanje golova.

Prijatelje si čašu zdravlja!

Najprije čašu
Rogaške (rojčke) slatine



a onda jedite! To dobro prija, to dobro čini!
ROGAŠKA (rojčka) SLATINA
je istovremeno užitak i lijek.
Dobra je, ukusna i jeftina!

ZAPUŠTENOST OBALA I PRISTANIŠTA U ŠIBENSKOM SREZU

U doba turističke propagande za naše more, kad stranci dolaze i dive se prirodnim krasotama cijele naše dalmatinske obale, dotle kad dođu u Šibenik i u njegovu najbližu primorsku okolicu, ne mogu da se načude onoj silnoj zapuštenosti njegove obale.

Dovoljno je da pogleda onaj dio obale od hotela „Krka" do Lučke kapetanije, građene pretežno iz drvenog materijala, obale, na najprometnijem dijelu grada koja trebuje za pristajanje parobroda male obalne plovitbe i motornih lađa. Za tu drvenu obalu već se 30 god. troši za popravke, ali usljed svoje trošnosti toliko je utonula da dolazi do razine mora koje se za južnih dana prelije preko obale tako, da je onemogućeno svako pristajanje parobroda obalne plovitbe i motornih lađa kao i svaki kolni saobraćaj preko spomenute obale.

Otiđemo li obalom od Lučke kapetanije prama Docu ta obala koja trebuje radi ribarnice za pristajanje ribarskih brodica, koja je isto djelomično sagradjena od drvene gradje, toliko je propala, da su pomorske vlasti morale radi trošnosti zabraniti svako pristajanje ribarskim brodicama kao i svaki prolaz preko iste. Šta da govorimo od Dolačke obale i njezinih glasovitih mandroća?

Novo pristanište „Vrulje" na kojem još ni nasip nije dovršen i koji je po Direkciji Pomorskog Saobraćaja pušten u promet, stoji još uvjek neiskorišćen, jer Direkcija Željeznica nije postavila željeznički kolosjek, radi čega je otešćano svako manipulisanje za ukrcanje i iskrcanje robe, a k tome nije ni vezan kolnim putem, te je nepristupačan kolnom prometu.

Zađemo li u šibenska primorska sela, na svakom koraku nalazimo porušene obale koje godinama čekaju na svoj popravak i regulisanje, kao što je slučaj u Zlarinu, Tribunju, Mandalini, Rogoznici i Primoštenu, a da ne govorimo o drugim mjestima i u drugim srezovima naše siromašne Sjev. Dalmacije.

Ako još dalje ovako potraje ta sela ostaće bez obale i neće imati gdje da pristaju ni parobrodi ni lađe. Većina šibenskih primorskih sela nema ni pristanište za pristajanje parobroda kao što je slučaj sa Zablaćem, Grebaštićom, Vučigrađem, Kaprijama i t. d., gdje parobrodi moraju pristajati na sidrištu, te putnike i robu do sela prevažati sa ribarskim brodovima, a za rđavih vremena otešćano je i svako pristajanje ovih parobroda. Sve luke u šibenskom srezu toliko su prepune blata, gdje ne samo da je otešćan svaki saobraćaj, već se u njima stvara teglo svakog smrada i zaraze koje postaje ubitačno po zdravlje seoskog stanovništva. Ove luke očekuju već 20 godina na „gliboder" da budu očišćene, ali kako nema budžetske mogućnosti to vjećito se glib kupi i luke će postati jednom nesposobne za bilo koji pomorski saobraćaj.

Kraj ovakove slike koju smo ovdje iznijeli, nije čudo, da se stranac kada dodje k nama snebiva od čuda na ovu i ovakovu zapuštenost naših luka i njenih obala.

Zaludu mi u unutrašnjosti podižemo lijepe umjetničke spomenike, gradimo mostove, podižemo moderne palače, a vrata — glavni ulaz u našu otačbinu — ostaju u ruševnom stanju. To bi mogli usporediti sa onima koji u kući hoće da urede jedan luksusni moderni salon, a vrata kuće srušena i pred njima samo smetište i blato.

BIOGRAD

O pristajanju parobroda. G. Karaganjan saopćio nam je da je prigodom svog zadnjeg boravka u Splitu imao prigode govoriti sa Nač. Direkcije pom. Saobrać. g. Visinom koji mu je obećao da će sve moguće poduzeti i nastojati da parobrodi Jadranske plovidbe pristaju redovito uz obalu kao što su to i prije radili i kao što danas drugi prakticiraju, pa makar uz uslov spretnog signaliranja struje.

Koncerat uč. škole u Biogradu je imao lijepi mat. uspjeh, te se nadamo da će tu škola biti zadovoljna.

Moralni uspjeh bio je nad svakim očekivanjem, pa se najtoplje preporuča cij. upravi drž. uč. škole da takove lijepe večeri nastoji ponavljati u Biogradu osobito sada ljeti.

Ljetnikovac sjemeništa između Biograda i Filipjakova počeo se graditi te sada, kad su počeli otkopavati, vidi se kako će to veliko biti i prostrano. Radnje teku u potpunom redu.

U novootvoreni hotel „Ilirija" već su počeli da stižu stranci, tako je i današnjim parobrodom stigla jedna oveća grupa. Uz strane turiste sada i domaće pučanstvo ima prilike da svaku večer uživa u prvorazrednoj glazbi salon. orkestra, koji je angažovan za ovu sezonu od g. ing. Karaganjana.

Đurđevdanski uranak proslavljen je i ove godine sa strane vojnika garnizona biogradskog uz učešće sokolske glazbe i gradjanstva.

U rane jatro krenula je sokolska glazba i gradjanstvo iz Sok. doma do vojnog logora gdje ih je već spremna čekala četa mladih vojnika pod komandom svojih oficira.

Svrstavši se pred logorom povorka je krenula dalje do Jankolovice, gdje je bio cilj uranka.

Glazba je svirala vesele komade dok su vojnici igrali razna kola i pjevali svoje narodne pjesme. Iza veselice povorka se opet svrstala za povratak. Pred logorom, komandant mesta g. Vukčević zahvalio je glazbi i gradjanstvu na učešću, preporukom da se ovaj stari naš narodni običaj ne zaboravi, nego da se svake godine što ljepše i svečanije proslavi. Povrativši se u mjesto povorka se pred Sokolanom razišla.

I ako nam se ne mili da o tome pišemo ipak ne možemo da prešutimo začudno omalovažavanje vojske i sokola sa strane Državne Ergele „Vrana" i njenih namještenika.

Kad je pred neko vrijeme ovdje bio nekakav cirkus osječkih cigana, namještenici ergele sa g. direktorom su im prilikom njihova dolaska na Jankolovicu priredili banket, okitili kantinu zelenilom i natpisom »Dobro nam došli" a jučer pak prilikom dolaska vojske i sokola, nitko od namještenika nije našao shodnim da im pristupi i da ih bar pozdravi dobrodošlicom i ako su pri dolasku svi namještenici osim g. Direktora, koji je bolestan, bili na okupu. Umjesto toga gospoda su smatrali uputnijim da odigraju par partija na kuglani, misleći valjda da se time uvećava proslava Đurđeva dana.

Postupak namještenika ergele nije mogao da omete opšte veselje i dobro raspoloženje učesnika uranka, ali bilo bi poželjno, da se ovakovo omalovažavanje koli vojske toli sokola sa strane namještenika jedne državne ustanove bar u buduće ne desi. X.

Izmjena uredbe o dodacima na skupoću

kako smo ranije tražili, dobila je uputstva koja detaljno tumače komu i kako se ima pridržati u kojoj visini dodatak. To novo objašnjeno štampano je u „Jadranskom dnevniku" od 30-4 t. g.

Međutim u njima nema objašnjenja baš na sedmi stav prve točke (I-7) u pogledu kojega smo specijalno objašnjenje tražili.

Po samoj izmjeni i po naknadnim upustvima, oslobođeni su od pridržavanja dijela dodatka i oni čiji roditelji imaju iz privatnog imanja brutto prihoda ne iznad 1500 Din. ne računajući najamnu vrijednost stana ako je i stan njihovo privatno vlasništvo oslobođena su djeca podoficira u vojsci, žandarmeriji i pograničnoj trupi Dakle izmjena ide za tim da pošteđe sve one koji su slabije materijalno situirani.

Ali stav 7) glasi: Neoženjenim državnim službenicima, . . . čiji su roditelji bivši novinski ili državni pensioneri, a žive u zajednici s istima . . . . . oduzet će se 50 % od dodatka na skupoću.

Ovo je mjerodavno za naredbodavca i on po strogom slovu zakona *mora* da ovakvom službeniku oduzme 50 % od dodatka na skupoću!

Mi pitamo, jeli to *bezuslovno*, ili se to ima ograničiti na *visinu* pensije roditelja odnosno na *položaj i visinu* prinadležnih službenika?

N. pr. roditelj ima 5 600 Din. penzije, njegov sin ili kćer ima 1000-1100 Din. sveukupnih prinadležnosti ima li se u ovom slučaju odbiti 50 % od doplatka na skupoću koja n. pr. iznosi takođe 5-600 Din. mjesečno tako da bi roditelj ostao na teret djetetu s kojim živi u zajedničkom kućanstvu sa samih 250-300 Din. udjela koje u kućanstvu unaša?

Molimo hitno uputstvo jer se radi o našim najmilijima: starim i iznemoglim roditeljima prema kojima imamo najsvetije dužnosti. R. N.

Najvažnije emisije iz Radio programa

ČETVRTAK:

11·20 WIEN: Sym. konc; 19·15 operetna glazba; 20·45 Mefistofele. — 19·30 PRAG: Dalibor, opera. — 20·00 BUKAREST: Dječji zbor „Omza". — 20·45 STUTTGART: Palestrina 1 čin. — 21·00 TOULOUSE: Faust. — 22·20 LEIPZIG: Mandoline.

PETAK:

15·10 LEIPZIG: Za ženu. — 16.40 WIEN Koncert; 20·00 Smetana-Dvorak. — 19·30 BUDAPEST: Don Carlos, opera. — 19·30 BUKAREST: prenos opere. — 20·15 VARŠAVA: Sym. konc. — 20·30 M. CENERI: Violin. konc. — 21·00 TOULOUSE: Narodne pjesme.

SUBOTA:

19·00 PRAG: Libuša, opera. — 19·30 ZÜRICH: Schubert-Weber. — 20·00 VARSAVA: Schopin koncert. — 20·00 STOCKHOLM: Stari plesovi. — 20·45 PALERMO: Colibri, operata. — 20·45 ALGIER: Orhes. konc. — 21·00 ROMA: Franceska da Rimini.

U ROGAŠKOJ SLATINI stane za vrijeme od 1 maja do 15 juna potpuna 20 dnevna opskrba din 1000 i dinara 1200. Prospekti i cjenik kod lječilišta i kod Putnika.

Stroge kazne za produkciju rđavog kvaliteta u SSSR

Moskva. Savjet narodnih komesara je naredio da se povećaju kazne za rđav kvalitet produkata fabrika i radionica. Te krivice će se od sada kažnjavati robijom od 5 godina više.

Unajmljuje se za odmah Gostiona sa inventarom u centrumu Šibenika, prostorije mogu se upotrebiti i za druge vrsti obrta i trgovine. Za potanje obratiti se vlasniku ulica Starog Teatra 1. Šibenik.

Prodaje se kuća u Varošu na prometnom lijepom položaju prema suncu uz povoljnu cijenu.

Koncertni glasovir poznate firme „Bösendarfer" vrlo dobar, prodaje se uz povoljnu cijenu, radi selidbe.

Za prodaju obratiti se Tisk. Vitaliani

Unajmljuje se stan sa više prostorija jeftino u centrumu.

Unajmljuje se 1 sobu s pokućstvom na lijepom sunčanom položaju u blizini poljane.

Prodaje se vrlo jeftino kuća dvokatnica sa prizemljem, dvorištem, terasom i svim komforom.

Prodaje se kuća na obali kod Crkve Sv. Nikole.

Pisaći stroj „Schmidt Premier" sa lijepim stolom, kao nov, prodaje se.

Traži se kasa „Werthein" u dobrom stanju. Pismene ponude sa točnim podacima.

Na prodaju namještaj za dućan u veoma dobrom stanju.

Obratiti se: Tiskari E. Vitaliani i Sin.

Štampa i vlasništvo: Odlik. Grat. Zavod Tisk. E. VITALIANI i SIN, Šibenik. Odgov. urednik Hamilkar Vitaliani